

Osasto / Yksikkö

Laatija

10.11.2016

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

liv@eduskunta.fi

**Liikenne- ja viestintävaliokunta perjantai 11.11.2016 klo 11:15 / HE 161/2016 vp / Asiantuntijapyyntö
Kaupunkipyörät kuljetuspalveluna**

Liikenne- ja viestintävaliokunta on kutsunut liikenne- ja viestintäministeriön kuultavaksi valiokuntaan aiheesta kaupunkipyörät kuljetuspalveluna. Asia liittyy valiokunnassa käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen liikennekaareksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 161/2016 vp).

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että liikennekaaren I osan 1 luvun 1 §:n 2 kohdassa määritellyllä kuljetuspalvelulla tarkoitetaan kohdan perustelujen mukaan palvelua, jolle on ominaista se, että palveluun sisältyy ajoneuvon kuljettaja ja ajoneuvo. Saman pykälän 5 kohdan mukaisiin liikennepalveluihin kuuluvat kuljetuspalveluiden lisäksi sellaiset palvelut, jotka mahdollistavat henkilön siirtymisen paikasta toiseen omatoimisesti. Kaupunkipyörät eivät edellä kerrotun mukaisesti täytä kuljetuspalvelun tunnusmerkkejä, vaan ne ovat liikennepalveluita.

Liikennekaaren III osan 2 luvussa säädetään tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta. Sen 1 §:ssä edellytetään, että henkilöliikenteen liikumispalveluiden tarjoajat avaavat palveluaan koskevat olennaiset ajantasaiset tiedot avoimen rajapinnan kautta. Määritelmien mukaan liikkumispalveluihin kuuluvat sekä kuljetuspalvelut että liikennepalvelut, eli myös kaupunkipyörät. Tietojen avaamisveloitteesta haluttiin tehdä mahdollisimman laaja, jotta liikenteeseen liittyvistä palveluista saataisiin kattava kuva, mikä puolestaan edistäisi palveluita yhdistävien palveluiden syntymistä. Säännös on yhdessä saman luvun 4 §:n kanssa liikennekaaren ainoa velvoite, joka koskee kaupunkipyöriä.

Liikennekaaren III osan 2 luvun 2 §:ssä asetetaan tie- ja raideliikenteen henkilökuljetuspalveluiden tarjoajalle velvollisuus avata lippu- ja maksujärjestelmänsä myyntirajapinta kertamatkan osalta. Edellä kerrotun mukaisesti velvollisuus ei koske kaupunkipyöriä, koska ne eivät ole kuljetuspalveluita. Ehdotetun 2 §:n mukainen velvollisuus haluttiin rajata yksittäisten matkakäyttäjien muodostamisen kannalta ensimmäisessä vaiheessa olennaisiin toimijoihin. On huomattava, että liikennekaaren ensimmäisessä vaiheessa ehdotetut rajapintojen avaamisveloitteet ovat uudenlaista sääntelyä, josta on vähän tai ei ollenkaan kansainvälistäkään kokemusta. Säännökset ovat ehdottoman tärkeitä liikenteen digitalisaation edistämiseksi, ja Suomen kilpailukyvyn varmistamiseksi liikenteen digitaalisten palveluiden syntymisessä. Silti ne tarkoittavat uusien velvoitteiden asettamista toimijoille, vaikka

Id Versionumero

liikennekaareissa yleisesti tavoitellaan sääntelyn keventämistä. On ilahduttavaa, että niihin on suhtauduttu kautta linjan positiivisesti. Monet toimijat ovat myös esittäneet pidemmälle menevien tai laajempaan toimijajoukkoon kohdistuvien velvoitteiden asettamista digitalisaation edistämiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa olevansa valmis selvittämään näitä ehdotuksia liikennekaaren myöhempien vaiheiden valmistelun yhteydessä, yhteistyössä toimijoiden kanssa. Tämä kuitenkin edellyttää muun muassa sen pohtimista, kuinka velvoitteita rajataan toisin. Niiden kohdistaminen vain yhteen palveluun tietynlaisten palveluiden ryhmän sisällä voinee olla mahdollista vain poikkeustapauksessa. Liikennekaaren ensimmäisen osan osalta ei kuitenkaan enää pystytä selvittämään velvoitteiden rajaamista toisin, eikä tästä seuraavia vaikutuksia voida luotettavasti arvioida.

Laura Eiro
yksikön johtaja

Susanna Metsälampi
neuvotteleva virkamies